

„Bojovali za nás, my se staráme o ně!“

# VETERÁN

8/2017

Zpravodaj projektu ČsOL Péče o válečné veterány



## PF 2018

*Pevné zdraví a hodně štěstí v novém roce  
vám přeji jménem  
Československé obce legionářské  
všichni pracovníci  
Projektu péče o válečné veterány*

## Den válečných veteránů 2017

Tradice Dne válečných veteránů zakořenila v České republice v roce 2001 a od té doby se postupně rozrůstá. Také letos se po celé zemi uskutečnilo mnoho vzpomínkových akcí a dalších aktivit, které připomněly zásluhy veteránů.

V sobotu 11. listopadu se na Čestném dvoře Národního památníku v Praze na Vítkově uskutečnil slavnostní nástup u příležitosti Dne válečných veteránů. Akce se zúčastnil ministr obrany **Martin Stropnický**, náčelník Generálního štábu AČR armádní

generál **Josef Bečvář**, zástupci diplomatického sboru, významní představitelé státní správy a samosprávy, Československé obce legionářské a zástupci dalších veteránských organizací.

V rámci slavnostního ceremoniálu byly položeny věnce k uctění památky válečných obětí a během následného setkání ve Slavnostní síni Národního památníku udělil ministr obrany deseti osobnostem Záslužný kříž ministra obrany České republiky III. stupně.

*Zdroj: MO ČR*



## Z OBSAHU

**Mikuláš Ganišín bojoval za naši svobodu** 2



**Setkání válečných veteránů** 3



**Božena Kopcová převzala Zlatou lípu** 3



**Oslava Dne válečných veteránů v Brně** 4



## Mikuláš Ganišin bojoval za naši svobodu



Mikuláš  
Ganišin  
v r. 1945

V obci Lučina se dne 25. října uskutečnilo setkání u příležitosti 95. narozenin válečného veterána, četaře ve výslužbě **Mikuláše Ganišina**. K setkání došlo na obecním úřadě, kde oslavenci popřála starostka **Dagmar Veselá** společně s rodinnými příslušníky, zástupci ČsOL, ČSBS a Krajského vojenského velitelství z Ostravy.

Mikuláš Ganišin se narodil 25. 10. 1922 v obci Príslop na Slovensku. V listopadu 1944 byl odeslán k 1. čs. armádnímu sboru v SSSR. Zde absolvoval měsíční kurz pro telefonisty v obci Olšanka a naučil se pokládat linky telefonického vedení po strozech a přes cesty v bojových podmínkách. Prošel boji u Prešova, Le-

voči, Popradu, Liptovském Mikuláši, Vrútek, Žiliny, přes Moravu do Prahy. Je nositelem 13 československých a sovětských medailí.

Po demobilizaci si Mikuláš Ganišin dlouhodobě v nemocnici léčil omrzliny obou nohou, které utrpěl ve válce. V rámci náboru pro obnovu Ostravská přijal nabídku práce na výstavbě Žermanické přehrady. Poté pracoval až do důchodu ve Válcovných plechu ve Frýdku-Místku. Ve volném čase se hlavně staral o zahradu a malé

hospodářství. Radost mu dnes dělá šest vnoučat a sedm pravnoučat. V letošním roce se účastnil 5. ročníku Legionářského marše v Bystřici nad Olší, kde převzal Legionářskou poctu od Československé obce legionářské jednoty Frýdek-Místek.

A co by chtěl vzkázat mladé generaci? „Aby se poučila z historie a nikdy nedovolila, aby se opakovaly hrůzy války, které jsem já osobně musel prožít.“

Text a foto:

**Petr Majer** (red. kráceno)



Na OÚ v Lučině, po pravici oslavence starostka **Dagmar Veselá**

## Válečný veterán Florian Strzelec



Adventní čas osloví snad každého z nás, pro některé je ale prosinec významný ještě z jiného důvodu. Například v Karvině se rodina a přátelé těší na setkání s panem **Florianem Strzelcem**, který v prosinci oslavil 92. narozeniny.

Když bylo Florianu Strzelcovi 17 let, musel nastoupit jako totálně nasazený na práci v Tyrolsku. I když se po třech měsících mohl vrátit domů, příliš si klidu neužil. Již za dva měsíce byl povolán do wehrmachtu. Jednotce, do níž byl zařazen, byl svěřen jeden z úseků fronty u města Nettuno. Při útoku Američanů padl s dalšími spolubojovníky do zajetí a dlužno poznamenat, že toho nelitoval. Dostal se do zajateckého tábora v alžírském Oranu a odtud do Anglie, kde byl zařazen do tankové obrněné brigády. Čekalo ho vylodění u Dunkerque. Florian Strzelec měl štěstí – přes bojové nasazení se konce války dožil ve zdraví a vrátil se domů, do Československa.

Po válce začal pracovat na železnici a tomuto zaměstnání zůstal věrný celý život. Nyní mu ani vysoký věk nebrání v tom, aby pečoval o velkou zahradu rodinného domu, kde s manželkou Marií pěstují ovoce a zeleninu. Našemu oslavenci přejeme hodně zdraví a spokojenosti v kruhu rodiny

Text: **Magda Hrstková** (red. kráceno)

Foto: **Václav Krejčí**

## 99. narozeniny Josefa Holce

Dne 25. listopadu oslavil 99. narozeniny válečný veterán **pplk. v. v. Josef Holec**. Ke gratulantům se přidal osobně s darem vedoucí projektu péče o válečné veterány **Viktor Šinkovec**, terénní pracovníce **Maruška Kouřilová**, bývalý terénní pracovník **Jaroslav Novák** a sestra **Zdeňka Hofmanová**.

Do první bitvy se Josef Holec dostal se svými vrstevníky s minimálními vojenskými znalostmi či zkušenostmi v září roku 1944 u městečka Machnowka. Byla to tragédie. Dále se zúčastnil Karpatsko-dukelské operace, která se mu stala osudnou. Byl zraněn. Po vyléčení se v únoru 1945 vrátil do armády. Po válce působil na Žatecku, kde se mj. zapojil do ilegálního odboje a strávil 18 měsíců v jáchymovských dolech. Poté pracoval jako závozník a později ve funkci ekonoma. V současné době žije u svého syna Pavla v Petrově nad Desnou.

Našemu Pepičkovi přejeme pevné zdraví, hodně sil, optimismu a všichni se těšíme na jeho sté výročí narození.

Text: **Jaroslav Novák** (red. kráceno)

Foto: **Zdeňka Hofmanová**





## Setkání válečných veteránů



Váleční veteráni se studenty z Moravské Třebové



Válečný veterán  
**Viktor Wellemín**



Váleční veteráni  
**František Kyncl**  
a brig. gen.  
**Miloslav Masopust**

Ve čtvrtek 5. října se konalo v kongresovém sále hotelu DAP Praha slavnostní shromáždění k 74. výročí bojů na Středním východě a 73. výročí bojů u Dunkerque a na Dukle. Akci připravila Československá obec legionářská a Ministerstvo obrany ČR.

Zástupce Odboru péče o válečné veterány MO **Milan Bachan** řekl, že máme tu čest, že mezi námi stále jsou pamětníci těchto bojů. Ještě žijí dva bojovníci od Tobruku, šestnáct od Dunkerque a asi sto od Dukly. Vyzval přítomné válečné veterány, aby se postavili a představili přítomným v sále. Od Tobruku byl přítomen brigádní generál **Pavel Vranský** a od Dunkerque válečný veterán **Viktor Wellemín**.

Mezi členy ČsOL Kladno byl válečný veterán **František Kyncl** a **Miroslava Čížková**, dcera válečného veterána **Ludvíka Darovce**. Nejvíce je zaujal příspěvek přímého účastníka Karpatsko-dukelské operace **brig. gen. Miloslava Masopusta**. Vyzdvihl osobnost milovaného velitele generála **Ludvíka Svobody**. Vzpomínal na po vel „Úkol“, na který vojáci odpověděli „Musí být splněn“. Když líčil mohutnou dělostřeleckou přípravu, jeho hlas rezonoval celým sálem, a tak si přítomní uměli představit odhodlání a touhu po konečném vítězství našich vojáků. Po setkání následoval pietní akt u hrobu armádního generála **Karla Klapálka** na Olšanských hřbitovech.

Text: **Eva Armeanová** (red. kráceno)

Foto: **Stanislav Pítr**

## Božena Kopcová převzala Zlatou lípu



Dne 28. října udělil ministr obrany **Martin Stropnický** nejvyšší resortní vyznamenání Zlatá lípa **Boženě Kopcové** z obce Domamil. Válečná veteránka, která letos oslavila 97 let, byla členkou partyzánské skupiny Lenka Jih, spolupracující s parašutisty skupiny Spelter.

Společně s manželem ukrývali v hájence na Třebíčsku od podzimu roku 1944 do května roku 1945 parašutisty. Z hájence vysílala ilegální vysílačka a dům sloužil i jako skladiště zbraní a místo k ubytování. Božena Kopcová byla pro partyzány velkou posilou. Předávala jim zprávy a plnila samostatné úkoly. Bylo třeba uvařit, zajistit léky a orientovat se ve vypjatých situacích. Jednou si všimla, že k jejich domu míří Němci, a ukryté muže včas varovala. „Každý se mě ptá, jestli jsme se báli, nebo nebáli. Byli jsme mladí, byla jsem velice vlastenecky vychovaná,“ říká Božena Kopcová.

Zdroj: **Božena Kopcová, Gabriela Kopcová** (dcera),  
Parlamentní listy, iRozhlas

## Veteráni na výstavě RAF

Komunitní centrum pro válečné veterány v Brně a OV ČSBS Břeclav zahájily v poledne dne 11. listopadu výstavu o letcích RAF narozených v Brně. Výstava byla celý měsíc umístěna v atriu Domu školství v Břeclavi. Mezi přítomnými byl i válečný veterán partyzán **plk. v. v. Ing. Jan Hronek** a vdova po letci RAF **Libuše Kovačová**. Debatovali a zodpověděli řadu dotazů přítomným návštěvníkům.

Vhodná volba umístění sehrála rozhodující roli v četnosti návštěvníků. Díky tomu zhlédlo ojedinelou výstavu denně více než sto diváků, především školní mládež.

Text a foto: **Jan Kux** (red. kráceno)



**Jan Hronek**  
a **Libuše Kovačová**  
poznávali na  
vystavených  
fotografiích  
známé tváře

# GRATULUJEME NAŠIM JUBILANTŮM

*Blahopřejeme ke kulatým narozeninám v říjnu*

## 90 let

Leopold Barták  
Václav Hajný  
Alexandr Muratov  
Jan Pavlačka

## 95 let

Michal Bindzar  
Barbora Divišovská  
Mikuláš Ganišín  
Václav Křivánek  
Anna Perincová

*Zvláštní blahopřání k 102 rokům*

Vojtěch Cimbolínek

*Blahopřejeme ke kulatým narozeninám v listopadu*

## 90 let

Štěpánka Beštová  
Jindřiška Křištofová  
Vnislav Kuda  
Věra Müllerová  
Svatava Pohořelá  
Leon Štecher  
Rudolf Štecher

## 95 let

František Hercl  
Ladislav Hrouda



## Novodobí veteráni se zúčastnili úspěšné přednášky

Pohraniční pevnostní opevnění v letech 1935–1937 byl název přednášky **Tomáše Javorka** a **Ivety Kubové**. Přednášku s velkým zájmem veřejnosti vyslechl v pondělí 23. října zaplněný sál Komunitního centra pro válečné veterány v Brně. Mezi přítomnými posluchači byla i řada novodobých válečných veteránů.

Autor **Tomáš Javorka** doplnil mluvené slovo promítanými fotografiemi s komentářem o jednotlivých stavbách a jejich typech, ale hovořil i o strategii využití pevností v případných obranných bojích. V závěru zajímavého vyprávění zodpověděl i řadu dotazů.

Text: **Jan Kux**

Foto: **Dagmar Martínková**



Uprostřed novodobých válečných veteránů stojí autorka přednášky **Iveta Kubová** a organizátor **Karel Černocho** (druhý zprava)

## Oslava Dne válečných veteránů v Brně



Součástí oslav Dne válečných veteránů v Jihomoravském kraji bylo 14. listopadu také setkání druhoválečných a novodobých veteránů s hejtmanem Jihomoravského kraje **Bohumilem Šimkem** v slavnostním sále budovy krajského úřadu.

Setkání se zúčastnilo třicet válečných veteránů z Brna, Břec-lavi, Lednice, Moravské Nové Vsi, Branišovic a Ivančic-Budkovic a oficiální hosté. Oslavy se zúčastnil i ředitel Krajského vojenského velitelství **plk. gšt. Radek Černý**, předsedkyně místní organizace ČSBS **Vladimíra Žižková**, předseda Klubu svazu civilní ochrany **Josef Vaněk**, vedoucí Projektu péče o válečné veterány **Viktor Šinkovec**, krajský koordinátor projektu **Oldřich Axman** a terénní pracovníci projektu **Jan Kux** a **Dana Vrtišková**.

Vedoucí Projektu péče o válečné veterány **Viktor Šinkovec** vyzdvihl nutnost continuity mezi druhoválečnými a novodobými válečnými veterány. V obdobném duchu se nesla i zdravice **Radka Černého** a **Oldřicha Axmana**.

Po oficiální části pozval hejtman **Bohumil Šimek** přítomné k občerstvení a neformální besedě. Tato část setkání byla cenná pro všechny zúčastněné. Druhováleční veteráni měli možnost popovídat si s těmi novodobými o rozdílech i shodách jejich poslání ve válce a misích. Do debat se nakonec zapojili i studenti konzervatoře. Pro většinu z nich bylo vyprávění všech veteránů hodně překvapivé. Byly to dějiny trochu jinak podané než na stránkách učebnic.

Text a foto: **Dana Vrtišková** (red. kráceno)